Perustuslakivaliokunta

Tiistai 24.10.2023 klo 10.30—11.30

Läsnä
puheenjohtaja Heikki Vestman kok
varapuheenjohtaja Vilhelm Junnila ps (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Teemu Keskisarja ps
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Anna Kontula vas
jäsen Johannes Koskinen sd
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Mats Löfström r
jäsen Karoliina Partanen kok
jäsen Onni Rostila ps (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Ville Skinnari sd (5, 6, 7) (4 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 10 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi mielenterveyslain ja hallinto-oikeuslain 7 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 14/2023 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi mielenterveyslain ja hallinto-oikeuslain 7 §:n muuttamisesta A 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Valmis
5.0

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin muuttaa kappale 12 kuulumaan seuraavasti: "Hallituksen esityksessä arvioidaan nyt ehdotetun muutoksen vaikutuksia muun muassa hyvinvointialueiden, hallintotuomioistuinten ja oikeusavun toimintaan. Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota niin perustuslain 19 §:n 3 momentissa tarkoitettujen riittävien terveyspalveluiden turvaamisen kuin perustuslain 21 §:n mukaisen oikeusturvan kannalta huomiota siihen, että nyt arvioitavan lainmuutoksen edellyttämään päätöksentekoon, ohjaukseen ja neuvontaan sekä päätöksiin kohdistuvien valitusten valmisteluun ja käsittelyyn osoitetaan riittävät henkilö- ja muut voimavarat."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi korruption torjumiseksi

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 48/2023 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi korruption torjumiseksi A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin muuttaa kappaleen 10 kolmas virke kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan mielestä direktiiviehdotuksen vaatimus sisällyttää kansalliseen lainsäädäntöön vaalikelpoisuuden menettämisseuraamus on ongelmallinen demokratiaperiaatteen kannalta keskeisen perustuslain 27 §:n vaalikelpoisuutta koskevan säännöksen kannalta."

Päätettiin muuttaa kappaleen 12 ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan mielestä direktiiviehdotus on ehdotetussa muodossa ristiriidassa perustuslain kanssa erityisesti tasavallan presidenttiä, valtioneuvoston jäseniä ja kansanedustajia ja toisaalta myös yleisemmin vaalikelpoisuuden menettämistä koskevan sääntelyn osalta."

Päätettiin lisätä kappaleen 12 viimeiseen virkkeeseen sana "valtiosääntöisesti".

Päätettiin muuttaa kappaleen 13 ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta korostaa yleisesti sitä, ettei yksittäisen direktiivin täytäntöönpanon tulisi sellaisenaan edellyttää Suomen perustuslakiin kirjattujen ja suomalaiseen valtiosääntötraditioon vahvasti nojaavien valtiosääntöratkaisujen muuttamista."

Päätettiin muuttaa kappaleen 14 ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että perustuslakiin sisältyviä keskeisten poliittisten

toimijoiden rikosoikeudellisen vastuun alaa rajoittavia tai sen toteuttamiselle menettelyllisiä pidäkkeitä asettavia sääntelyitä on valtioneuvoston piirissä arvioitu (ks. Oikeudellista ministerivastuuta ja kansanedustajan syytelupapyyntöä koskeva taustamuistio OM005:00/2022)."

Päätettiin lisätä kappaleen 15 loppuun uusi virke seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan kansanedustajia koskevia rikossäännöksiä koskevassa lausuntokäytännössä sääntelyn täsmällisyyteen on kiinnitetty erityistä huomiota (PeVL 68/2010 vp, s. 5—6)."

Päätettiin muuttaa kappaleen 17 ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta pitää direktiiviehdotuksen 10 ja 13 artiklaa tavoitteiltaan sinänsä hyväksyttävinä, mutta laillisuusperiaatteen kannalta varsin tulkinnanvaraisia ja väljiä tunnusmerkkejä sisältävinä."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2022

Kertomus K 10/2023 vp

Merkittiin saapuneeksi puolustusvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

6. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 25.10.2023 klo 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Mikael Koillinen